

Keuze uit de aanwinsten

Afb. 1. NEL VAN LITH (geb. Blaricum 1932).

Portretkop van dr. S. H. Levie, 1989.

Brons, H. 39 cm.

Opm.: Vervaardigd in opdracht van het Rijksmuseum ter gelegenheid van het afscheid van de heer Levie als hoofd-directeur van het Rijksmuseum, 1989.

Herk.: Aankoop met steun van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, 1989 (inv.nr. 1989-17).

Afb. 2. Theebus van verguld zilver.

H. 8,8 cm, Diam. 7,5 cm.

Gew. 151 gr.

AMSTERDAM, 1677, meester onbekend.

Merken: Amsterdam, Hollandse leeuw, jaarletter P = 1677, meesterteken onleesbaar.

Opm.: Dit is de vroegst bekende Amsterdamse zilveren theebus. Daarnaast is het een uitzonderlijk vroeg voorbeeld van de toepassing van de *cut card*-techniek hier te lande. In deze techniek uitgevoerde naturalistische bloemen, verwant aan die op de theebus, komen tevens voor op een aantal Amsterdamse zilveren

voorwerpen die uit ca. 1690-1705 dateren, bijvoorbeeld op een theepot door Hendrik van Pruysen uit 1696 in het Rijksmuseum (inv.nr. 1967-1; cat. tent. *Nederlands zilver/Dutch silver 1580-1830*, Amsterdam-Toledo-Boston 1979-'80, nr. 89).

Tent.: *Nederlands zilver/Dutch silver 1580-1830*, Amsterdam-Toledo-Boston 1979-'80, nr. 83; *Meesterwerken in zilver*, Museum Willet-Holthuysen, Amsterdam 1984-'85, nr. 70. *Litt.*: J. Verbeek, 'De zilveren theebus in de Noordelijke Nederlanden voor 1750', *Antiek* 16 (1981-'82), p. 553, afb. 2.

Herk.: Geschenk van mevrouw J. E. van Schendel-Reesink te Amsterdam uit de nalatenschap De Bruijn-Van der Leeuw, 1989 (inv.nr. 1989-28).

Afb. 3. Twee kandelaars van zilver.

H. 11,8 cm, Br. 10,9 cm.

Gew. a: 374 gr.; b: 359 gr. (beide met inbegrip van de loden opvulling van de voet). DEN HAAG, 1779, door MARTINUS VAN STAPELE.

Merken: Den Haag, Hollandse leeuw, jaarletter H = 1779, meesterteken drie sterren

boven pot met oren in gekroond schild = Martinus van Stapele, herkeur Y (Den Haag, 1795).

Opm.: De kandelaars zijn afkomstig uit een set van vier. Een nauw verwante set van vier, vervaardigd in Utrecht in 1790 en gegraveerd met het wapen van de familie Bentinck, bevindt zich in Nederlands particulier bezit. Dergelijke brede, lage en daardoor stabiele kandelaars werden vermoedelijk op de vier hoeken van speeltafels geplaatst. *Herk.*: Geschenk van mevrouw E. Beyerman te Bussum, 1989 (inv.nr. 1989-10 a-b).

Afb. 4. Theebus van zilver.

H. 9,7 cm, Br. 9,4 cm, D. 6,8 cm.

Gew. 151 gr.

AMSTERDAM, 1805, door JACOBUS CARRENHOF.

Merken: Amsterdam, Hollandse leeuw, jaarletter w in aan de bovenzijde ingezwenkt schild = 1805, meesterteken ICH in rechthoek = Jacobus Carrenhof, winkeliersmerk DIEMONT in rechthoek = Willem Diemont.

Herk.: Geschenk van mevrouw E. Beyerman te Bussum, 1989 (inv. nr. 1989-12).

Afb. 5. Haarkam van hoorn en zilver.

H. 12,9 cm, Br. 7,8 cm.

PARIJS, ca. 1902-'06, door

LUCIEN GAILLARD.

Merken: Gestempeld L. GAILLARD.

Opm.: Het zilveren gietstuk met het motief van drie esdoornzaadjes is door Gaillard eveneens toegepast op een hoornen middenstuk voor een *collier de chien*, dat het Österreichisches Museum für angewandte Kunst te Wenen in 1906 bij de kunstenaar verwierf (cat. tent. *Schmuck von 1900-1925*, Österreichisches Museum für angewandte Kunst, Wenen 1986, nr. 51). *Litt.:* R. J. Baarsen en G. van Berge, *Juwelen / Jewellery 1820-1920*, Rijksmuseum Amsterdam/Amsterdam/Maarssen 1990, nr. 24. *Herk.:* Veil. Christie, Genève 7-5-1989, nr. 519. Aankoop 1989 (inv.nr. 1989-7).

Afb. 6. Soepbord van *pâte tendre*-porselein met groene *pointillé* rand waarin drie ovale en drie hoekige velden zijn uitgepaard, de ovale velden beschilderd met klassieke profielportretten in grisaille, de rechthoekige velden, alsmede het plat, met vogels in kleuren, die op de onderzijde in paars zijn benoemd: *Plongeon à gorge, rouge, de Cayenne, Manakin à front blanc de Cayenne, Barbu de Maynas, Mankin à gorge blanche*. Randen geschilderd in goud.

H. 3,9 cm, Diam. 24,3 cm.

SÈVRES, 1784, de vergulding door HENRY-FRANÇOIS VINCENT *jeune*.

Merken: Dubbele gekruiste L met jaarletters gg (= 1784) in blauw bovenglazuur, verguldersmerk 2000 (= Henry-François Vincent *jeune*) in goud, ingegrift 24.

Opm.: De vogels zijn gevolgd naar illustraties in G.-L. L. de Buffon's *Histoire Naturelle*. Het bord is onderdeel van het *Service oiseaux de M. de Buffon et teste antique fond pointillé* dat op 29 december 1784 door de fabriek te Sèvres werd geleverd aan de Amsterdamse porseleinhandelaar Jean Jacques Lefèvre (zie A. Dawson, 'The Eden Service, another diplomatic gift', *Apollo* 111 (1980), p. 292; op het door Dawson als nr. 4 afgebeelde bord in het Victoria and Albert Museum te Londen wijken de groene kleur van het fond en de versiering van het goud af van die op de overige stukken uit dit servies, zodat het daar vermoedelijk geen deel van uitmaakt). Een groot deel van dit servies bevindt zich in het Musée Nissim de Camondo te Parijs (Catalogus *Musée Nissim de Camondo*, Parijs 1973, nr. 292, afb. p. 67). *Herk.:* Veil. Christie, Amsterdam 22/23-11-1988, nr. 148. Aankoop 1988 (inv.nr. 1988-40).

Afb. 7. Fles van porselein, in onderglazuur blauw beschilderd met een landschap met architectuur waarin een edele onder een grote pajong die door een dienaar wordt opgehouden, met achter hem twee knapen van wie de een een pajong en de ander een rechthoekig voorwerp vasthoudt, en twee lantaarndragers. Voor de edele staat een gestalte die hem op een blad een vaas met drie pijlen aanbiedt. De hals van de fles is beschilderd met gestileerde tulpen en vier van de Acht Kostbaarheden: twee boeken, een parel, een hoorn en een munt.

H. 36 cm, Diam. 20,7 cm.

CHINA, JINGDEZHEN, Overgangperiode, ca. 1640.

Opm.: De tulp komt als versie-

ringsmotief op Chinees overgangsporselein slechts voor in de periode 1635-1645. Voorstellingen van een edele of vorst die geschenken krijgt aangeboden worden op porselein uit de gehele Overgangperiode (1620-1683) veelvuldig aangetroffen. Een voorstelling die sterk lijkt op de hier beschrevene is te vinden op een rolwagen in het Rijksmuseum, inv.nr. 6671. Men neemt wel aan dat het hier een verwijzing betreft naar de politieke situatie ten tijde van de overgang van de Ming- naar de Qing-dynastie in 1644. *Herk.:* Geschenk van mevrouw E. Beyerman te Bussum, 1989 (inv.nr. RAK 1989-14A).

Afb. 8. Fles van porselein, in onderglazuur blauw beschilderd met een landschap met een edele achter wie twee dienaars met pajongs en twee andere figuren, van wie de een een citer in een foedraal draagt en de ander een rechthoekig, ingepakt voorwerp. Voor de edele staan twee knapen, van wie de een op een blad een driehoek van het type *jue* aanbiedt, en de ander, eveneens op een blad, een keizerskap. De hals van de fles is beschilderd met gestileerde tulpen en een parel en een ruit, twee van de Acht Kostbaarheden.

H. 36,7 cm, Diam 20,4 cm.

CHINA, JINGDEZHEN, Overgangperiode, ca. 1640.

Opm.: Zie bij afb. 7.

Herk.: Geschenk van mevrouw E. Beyerman te Bussum, 1989 (inv.nr. RAK 1989-14B).

Afb. 9. Schaaltje van porselein, beschilderd in email in het *familie verte* palet met rosen, irissen en kersebloesem binnen een rand van bloemen en ranken. Op de onderkant van de bodem zijn een dub-

bele cirkel en een arabesk in onderglazuur blauw getekend. Diam. 21,3 cm.

CHINA, JINGDEZHEN, Kangxi-periode (1662-1722).

Herk.: Legaat van de heer G. H. Sant te Amsterdam, 1987 (inv.nr. RAK 1987-3).

Afb. 10. Schaaltje van porselein, beschilderd in email in het *famille rose* palet. In de achtergrond met een geometrisch mozaïekpatroon in lichtblauw en rose zijn een middenpaneel en vier randpanelen uitgespaard, waarin pioenen, magnolia's, chrysanten, lelies, rozen en irissen zijn getekend. Tussen de randpanelen vier 'boeddhand'-citrusvruchten in goud. De onderzijde van de rand is egaal robijnrood ('*ruby back*').

Diam. 19,8 cm.

CHINA, JINGDEZHEN, Yongzheng-periode (1722-1736).

Herk.: Legaat van de heer M. Aronson te Amsterdam, 1989 (inv.nr. RAK 1989-13).

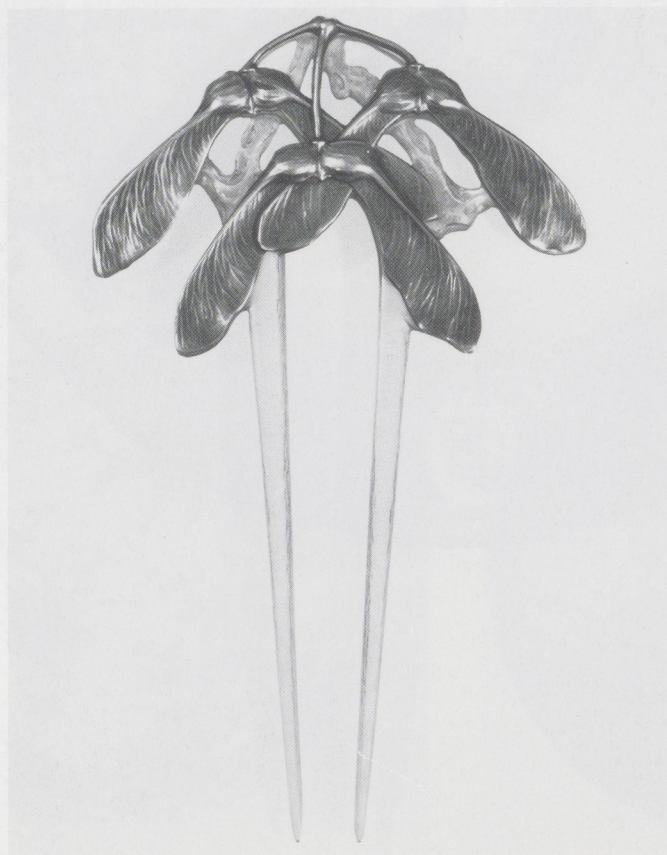
2

3

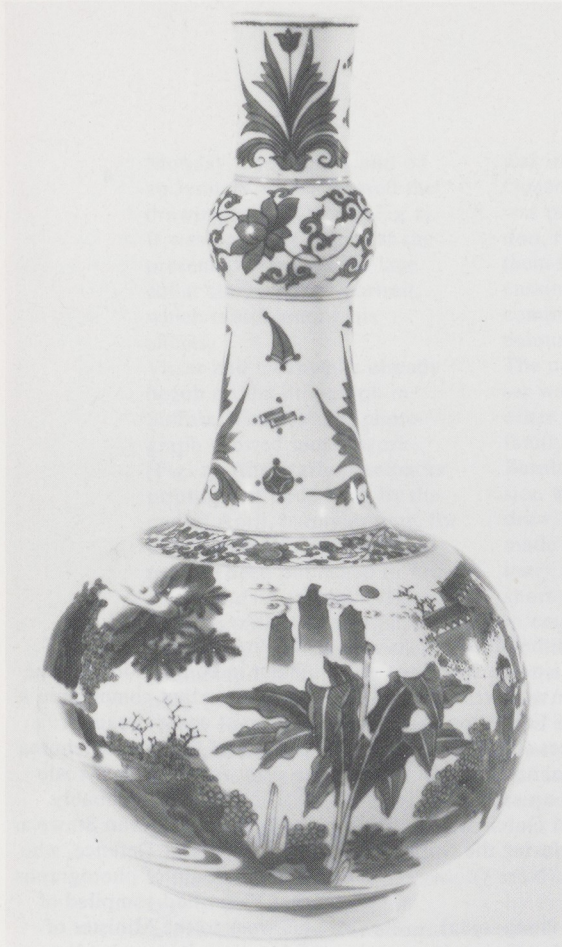

4

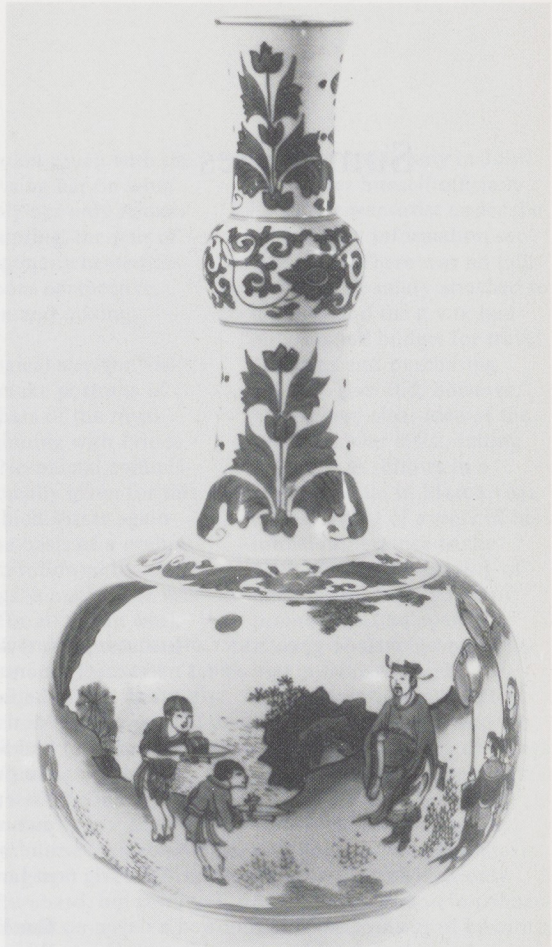

5

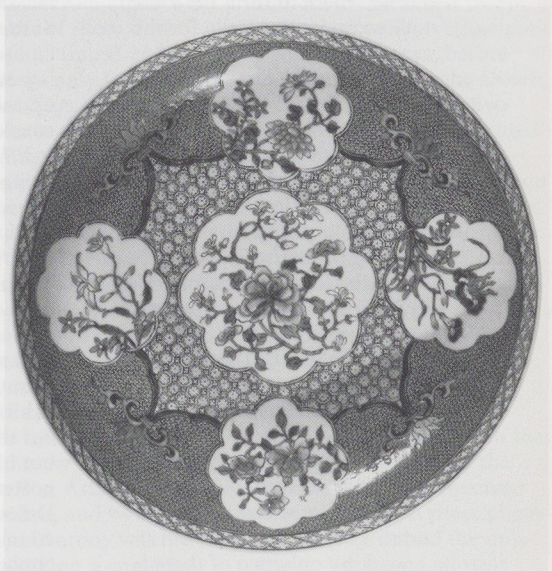
7

8

9

10